

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH A. FILLETTI**

**ONOR. IMHALLEF
ALBERT J. MAGRI**

Seduta tas-16 ta' Dicembru, 2003

Appell Civili Numru. 1320/1988/1

**Avukat Dottor Henry sive Eric Mamo in
rappresentanza tal-Mid-Med Bank Limited u b'nota tal-
5 ta' Novembru 1999 l-isem ta' Mid-Med Bank gie
mibdul ghal-HSBC Bank Malta p.l.c. u dana b'effett
mill-1 ta' Dicembru 1999**

VS

**Michael Axisa, Carmel Axisa, Andrew Camilleri,
Oreste Camilleri, Michael Fenech, Alfred Fenech bhala
diretturi ghan-nom tas-socjeta` "Tal-Barrani Limited";
Paul Cutajar bhala direttur u ghan-nom tas-socjeta`
"Concrete Works Limited"; Alfred Fenech u l-Avukat**

Dottor Anthony Rutter Giappone bhala diretturi u ghan-nom tas-socjeta` “Fenech Estates Company Limited” u b’verbal tat-23 ta’ Mejju 1991, Michael Fenech assumu l-atti ghan-nom u in rappresantanza ta’ “Fenech Estates Company Limited” li taghha gie nominat direttur, minflok l-Avukat Dottor Anthony Rutter Giappone li spicca minn direttur ta’ din is-socjeta`; Michael Axisa f’ismu proprju u bhala direttur u ghan-nom tas-socjetajiet “Lay-Lay Company Ltd” u “Fgura Contractors Company Limited” u Pio Camilleri bhala direttur u ghan-nom tas-socjeta` “Tor Limited”; u Andrew Camilleri u Oreste Camilleri bhala direttur u ghan-nom tas-socjeta` “Luqa Development Company Limited” u b’verbal tal-14 ta’ Marzu 1991 Pio Camilleri ghal kull buon fini assumu l-atti tal-kawza f’isem l-istess socjeta` “Luqa Development Company Limited”
Il-Qorti:

Din hi kawza ta’ ritrattazzjoni. Kollox beda meta l-allura Qorti tal-Kummerc, b’sentenza taghha tal-31 ta’ Ottubru, 1991, irrespingiet l-eccezzjoni preliminari tal-intempestivita` sollevata mis-socjeta` konvenuta Fenech Estates Company Limited kif ukoll mill-konvenuti Michael Axisa f’ismu proprju u mis-socjetajiet konvenuti Lay-Lay Company Limited, Fgura Contractors Limited, Tor Limited u Luqa Development Company Limited. Dawn il-konvenuti appellaw permezz ta’ petizzjoni datata 21 ta’ Novembru, 1991. Dana l-appell gie respint minn din il-Qorti – diversament komposta – b’sentenza moghtija fil-5 ta’ Ottubru, 1994.

Permezz ta’ petizzjoni datata 4 ta’ Jannar, 1995 Alfred u Michael Fenech, ghan-nom u in rappresantanza tas-socjeta` Fenech Estates Company Limited, talbu ...illi dina l-Onorabbli Qorti thassar is-sentenza moghtija mill-Qorti ta’ l-Appell fil-5 ta’ Ottubru, 1994 fl-ismijiet “Avukat Dottor Henry sive Eric Mamo noe. v. Michael Axisa nomine et” u tordna illi l-kawza tigi ritrattata ghat-tenur tal-Artikoli 811(i) u (f) tal-Kap. 12 bl-ispejjez taz-zewg istanzi u tar-ritrattazzjoni kontra l-appellati.

Fir-risposta taghha ghall-petizzjoni ta' ritrattazzjoni, is-socjeta` attrici eccepjet l-irritwalita` u n-nullita` tal-istess petizzjoni in kwantu din qeghda tipproponi ritrattazzjoni minn sentenza parzjali moghtija minn din il-Qorti. Skond is-socjeta` ritrattata, peress li s-sentenza tal-5 ta' Ottubru, 1994 ma ddisponietx mill-kawza ma kien hemm lok ghal ebda ritrattazzjoni. Saret referenza wkoll ghas-sentenza ta' din il-Qorti tas-26 ta' April, 1993 fl-ismijiet ***Karmenu Mifsud Bonnici noe. et v. John Scicluna noe. et.***

Din il-Qorti bla tlaqliq tghid li s-socjeta` ritrattata ghandha ragun. L-Artikolu 811 tal-Kap. 12 jghid car u tond li:

Kawza deciza b'sentenza moghtija fi grad ta' appell tista', fuq talba ta' wahda mill-partijiet li jkollha interess, tigi ritrattata, wara li qabel xejn tigi mhasra dik is-sentenza, ghal wahda minn dawn ir-ragunijiet li gejjin...(sottolinear ta' din il-Qorti).

Hu evidenti li fil-kaz *de quo* ma giet deciza ebda kawza; dak li gie deciz kienet biss eccezzjoni preliminari, tant li din il-Qorti, fis-sentenza taghha tal-5 ta' Ottubru, 1994 ordnat li l-atti jigu rinvjati quddiem l-ewwel Qorti "*ghall-kontinwazzjoni tal-kawza skond il-ligi*". Kif osservat tajjeb din il-Qorti (diversament komposta) fis-sentenza aktar 'l fuq citata (***Mifsud Bonnici v. Scicluna***):

Fil-kaz prezenti s-sentenza ta' din il-Qorti, li trid tigi qabel xejn imhasra, ma ddecidietx il-kawza – jigifieri ma ddefinietx il-kawza – u r-ritrattazzjoni logikament tipprezumi definizzjoni ta' kawza biex din il-kawza tigi ritrattata. Dak li gie deciz hija eccezzjoni fil-kawza u mhux il-kawza. Kien, naturalment, ikun mod iehor kieku giet deciza eccezzjoni u anke il-kawza. Hemm distinzjoni procedurali fundamentali bejn decizjoni ta' eccezzjoni imma mhux tal-kawza u decizjoni ta' eccezzjoni u anki tal-kawza. Ir-ritrattazzjoni hija tal-kawza u meta l-kawza ghadha qed tigi trattata ma tistax tigi ritrattata. L-azzjoni pretiza ghal ritrattazzjoni difatti ssib ostakolu tekniku li jillustra l-omogeneita` funzjonali tal-mekkanizmu procedurali. Wara li sentenza ta' din il-Qorti, li trid qabel xejn tithassar, l-

atti tal-kawza jinsabu quddiem l-Onorabbli Qorti Civili Prim Awla u meta l-konvenuti u l-kjamat in kawza ipprezentaw il-petizzjoni taghhom...l-istess petizzjoni saret quddiem din il-Qorti f'kawza li mhix quddiemha, billi l-atti taghha qeghdin quddiem qorti ohra u ma ngiebet ebda raguni guridikament valida ghaliex din il-Qorti ghandha tisvesti l-kompetenza ta' dik il-Qorti li quddiemha qeghda l-kawza u l-atti ta' l-istess – minghajr il-konnoxxenza legali ta' dik il-Qorti.

Dan kollu japplika egwalment ghall-kawza *de quo*.

Ghall-motivi premissi, tilqa' l-pregudizzjali sollevata mis-socjeta` attrici ritrattata u konsegwentement tiddikjara l-petizzjoni tal-4 ta' Jannar, 1995 irrita u nulla u konsegwentement tichad it-talba ghal ritrattazzjoni kif dedotta, bl-ispejjez kontra r-ritrattandi nomine. Tordna li l-atti ta' din il-kawza jigu minnufih rinvjati lill-Prim Awla tal-Qorti Civili sabiex il-kawza tkompli tinstema' u tigi deciza skond il-ligi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----